

SEVERINUL

ZIAR POLITIC SĂPĂMÂNAL.

Prețul abonamentului :

pe un an	8 coroane
" 1/2 "	4 "
" 1/4 "	2 "
Prețul unui număr	20 fil.

Proprietar și redactor responsabil

OCTAVIAN BORAN.

Redacțiunea : Caransebeș, strada Constantin Burdii
Administrația : Caransebeș, strada Parcului 77

Numărul telefonului : 44.

Manuscripte nu să înapoiază.

Divide et impera.

Să deschidem istoria. Vom ceti în cartea vieții neamului omenesc multe curiosități. Vom putea trage și noi învățătură pentru poporul nostru. Dintre toate statele ne va bate la ochi politica statului austriac. Au fost acolo fără îndoială oameni și mari și șireți, cari au putut ridică Austria la puterea de azi sub deviza „Desparte și domnește“. Producerea de certe între diferitele popoare ale monarhiei a fost ocupațiunea celor dela cârmă, pentru că apoi în apa tulbure să poată pescui.

Un trist exemplu în această privință e și statul nostru. Țară bogată, înzestrată cu toate condițiunile de lipsă pentru a deveni stat puternic în concertul popoarelor europene, își perde toate puterile de viață în continuele frământări și certe interne, iar politicienii austriaci râd în pumni și trag smântâna.

Să aruncăm privirea asupra celor ce se petrec de prezent în statul nostru. Parlamentul a ajuns de batjocura lumii, interesele mai înalte ale statului sunt lăsate în voia întâmplării, iar cei mai buni fii ai națiunii se ceartă... de dragul Austriei.

Astfel de scene se cam prea repetază la noi. Sunt abea 4 ani de când ne aflăm în fața unei situațiuni asemănătoare celei de azi, când țara ajunsese să fie condusă de oamenii Vienei, cari călcau fără pic de rușine în picioare constituția, desconsiderau interesele populațiunii. Națiunea s'a deșteptat. A văzut pericolul și a început lupta de apărare. Cei buni și cu inima curată, deși de diferite partide, în momentul decisiv și-au întins mâna și au început lupta pentru apărarea constituției. Poporul i-a înțeles și din lupta electorală au eșit învingători. Au format o coaliție puternică, încât și Maiestatea Sa s'a convins, că numai membrii coaliției reprezintă poporul și după multe sfor-

țări a predat conducerea țării partidelor coaliate.

Un vânt călduț începuse bată în toată țara. Cei mai pricepi bărbați ai țării ajunseseră la căra țării și în scurt timp reformele ce mai salutare erau aduse pentru beale poporului. Ministrii se întrecea în a aduce legi folositoare pentru îndreptarea multor greșeli din trecut și în toată țara era liniștea de ipă pentru desvoltarea internă, pentru asigurarea unui traiu mai bun pe sama omului muncitor.

Bucuria n'a durat mult. Aea au trecut 3 ani de muncă și politicienii erau neliniștiți. Liniștea și bunăînțelegere dintre diferitele partide nu le întâiu s'au folosit de unelte Croații. Că vorbirile lor lungi și umflate au oprit pe un timp în activitatea sa parlamentul. Fără îndoială erau toate puse la cale pentru plăcerea Austriei. Pericolul n'a fost mare, pentru că Croaților li-s'au pus scălușul în gură și din nou a urmat liniștea mult dorită și timpul de muncă. Azi însă ne aflăm în cea mai mare primejdie pentru țară. Celor din Viena din nou li-a succes a produce neînțelegerea și de astădată cu mai mult succes, pentru că cearta s'a ivit între frați, între ceice mâna își dăduseră și cu jurământ s'au fost legat, că cu puteri unite să apere interesele statului. Prin diferitele intrigi s'au produs la început neînțelegerile între diferitele partide coaliate, și când puternicul partid Kossuthist era în pericol pentru asigurațiunile Austriei, s'a aruncat bomba în sinul acestui partid. Am fost martorii celor petrecute. Cu durere am văzut spargerea partidului Kossuthist, care ne era cea mai bună garanță, că influințele din afară vor rămânea pe viitor fără orice efect asupra desvoltării libere a țării noastre. Deja de șapte luni ne zvârcolim în certe interne, cei chemați de popor pentru a-i repre-

zentă în parlament sunt supuși de certe fără sfârșit, partidul Kossuthist e rupt în două, iar țara privește cu durere la cele ce se petrec și plătește pe ceice se ceartă, nu pentru binele poporului, ci pentru a ajunge dintre ei la putere și anulul. Budgetul

Suntem la sfârșitul certelor nu s'a putut țării din partea certelor și suntem amenințați de pericolul de a ajunge la 1 Ianuarie 1910 în stare de ex-lex, când dările nu se mai pot încasa și toată mașinăria statului e împedecată în funcționarea sa. Ca cât de cât să eșim din încurcătura, guvernul țării, deși demisionat, a cerut indemnitate pe 2 luni, până cețele se vor mai așeză și va fi dată posibilitatea pentru pertractarea bugetului. Ceice trec de cei mai mari și înflăcărați patrioți, ceice vecinic sunt pe buze cu iubirea de patrie, ceice trec de apărători ai intereselor poporului, s'au opus acestei cereri a guvernului și prin purtarea lor au produs în parlament o situație grea, din care cu greu vom putea eși. Și când între frați se petrec astfel de scene, doi oameni de ai Vienei umblă pe la corifeii partidelor, ca să-i prindă în mreșile lor.

Viitorul nu-l putem prevedea. Nu știm unde va fi din nou aruncată țara prin multele certe și prin dorul unora de a pune mâna pe putere. Intre împrejurările de azi însă ar fi bine, ca conducătorii poporului românesc să dea semne de înțelepciune și tact politic. Am împins și noi neconținut la carul Vienei. Ori ce pericol ar fi venit asupra Vienei, noi am fost aceia, cari am desconsiderat pe vecinii nostri, pe poporul maghiar, de care soartea ne-a legat atât de tare și ne-am dat unelte în mâinile Vienei. Ar fi soșit timpul să deschidem istoria și să vedem multele trageri pe sfoară, de cari am avut parte în decursul veacurilor din partea Vienei. Să nu mergem mai departe, decât numai până la

1848. Când poporul maghiar a pus armele pentru eliberarea patriei de sub jugul sclăviei, noi am fost aceia, cari la asmuțările Vienei am zmulș arma din mâna poporului luptător pentru libertate. *Răsplata?* Buze umflate și deșmânia cu poporul maghiar. A trecut și timpul absolutismului și din grația poporului maghiar am primit diferite legi favorabile desvoltării noastre ca popor, ba dela guvernul maghiar am primit *Statutul organic* pentru biserica ortodoxă română, o constituție, după care înzădar oftează biserica catolică. Ne-am folosit de binefacerile unei ere create de poporul maghiar fără voința și colaborarea noastră și cu toate acestea și pe mai departe am rămas în serviciul Vienei și am folosit toate ocaziunile, pentru a lovi în conducerea poporului maghiar. Pretinșii lor lipsită de ționaliști, prin purtarea îndepărtat tot mai multă politic, ne-am maghiar, s'a creat o dușmănie, carea numai pentru poporul nostru poate fi stricăcioasă.

Acum, când Viena din nou încearcă a lovi în interesele țării noastre, credem, că e binevenit momentul pentru a îndreptă greșelile din trecut și a merge întru apărarea patriei. Alături de poporul maghiar!

Episcop al Caransebeșului. „Telegraful român“ scrie: P. C. Sa dl dr. E. Miron Cristea a făcut Vinerea trecută vizită fișpanului comitatului Caraș-Severin dlui Fialka la Lugos, apoi a plecat la Budapesta, unde Luni s'a prezentat E. E. L. L.

ministru prezident Alex. de Wekerle, ministrul culte conte Apponyi, și secretarilor deat I. Tóth și V. Molnár, fiind pretutinden primit cu afabilitate. Iară Marți a făcut preisul examen canonic înaintea Preasfințitului sinod episcopesc întrunit la Sibiu.

Cri. Dieta s'a redeschis Vineri în 17 n. Primministrul Wekerle a prezentat proiectul de le despre votarea unei indemnării de douăni. Iusth a combătut proiectul și guvernul hâmbătă s'au îndreptat mai multe atacuri încontra guvernului, din partea celor din partil lui Iusth, în ședința secretă și publică (Sâmbătă, și probabil se va continua. Pentru că opoziția vrea să facă — obstrucție. Venimentul zilei e însă chemarea pe neașteptate la Viena a contelui Khuen-Hédervá și a fostului ministru de finanțe Lukács szló, pe cari Maiestatea Sa i-a primit Sibăta în lungi audiențe. Se crede, că în cund, poate astăzi-mâne, careva din acești deva primi misiunea formării unui nou cabet maghiar.

Constorul metropolitan întrunit Marți (14 Dec. l. c.) la Sibiu, a luat la cunoștință comunicatul Metropolitului despre p. i. autogr. relativ la desființarea concluzului congresului în chestia catehizării, având a se transpne chestiunea spre hotărîre în merit congresului național bisericesc.

Proșul Friedjung. În Viena se judecă pcesul de presă pornit din partea deputaților coaliției sârbo-croate în contra profesortui universitar dr. Friedjung, publicist și cunoscut istoric și în contra redactorului del „Reichspost“, pentru calumniare. Acuzatul dr. Friedjung a susținut cu dovezi, că de timp consideră de la guvernele Sârbiei pentru a turburâ pacea monarhiei austro-ungare. Intre altele: deputații Supilo, Lukinics și Pribicevici s'au adresat la 1907, prin consulul sârbesc Petrovici din Budapesta, cătră guvernul Sârbiei și i-au cerut ajutoare în bani, iar guvernul sârb a dat lui

Pribicevici 12 mii dinari pentru scopuri politice.

Comitetul permanent comitatens în 14 ale l. c., și-a ținut ședința lunară sub presidența dlui comite-suprem Fialka Károly. După-ce raportul comitelui a fost luat la cunoștință, se constată, că a încurs în ultimul pătrar de an 2,687.860 coroane în dare directă. În luna Nov. a încurs 447,361 cor., față de anul trecut arată un spor în aceea lună de 166,140 cor. Peste celelalte puncte puse la ordine, s'a trecut fără nici o discuție. Viitoarea ședință s'a fixat pe 10 Ianuarie a. viitor.

Mareșalul general al Curții maghiare a cărui post a devenit vacant prin moartea timpurie a contelui Apponyi — va fi după cum se zvonește, contele Karátsonyi Jenő deputat dietal și un om din o veche și strălucită familie nobilă. Soția lui e o contesă Andrassy, damă de curte și posesoara ordului steaua cu cruce. La seratele splendide date în vechiul lor castel nu odată a luat parte Regele cu întreaga sa Curte, ba toți archiducii și moștenitorul de tron încă au fost de repețite ori oaspeții contelui. Alegearea lui ar fi deci una dintre cele mai nimerite și bine meritate.

„Un revărsat de zori?“ Acesta e titlul unui articol al revolverului din Lugoj: „Lugosi Ellenör“ Nr. 50, care a fost reprodus și de pistolul cu cremene: „Lupta“ din Budapesta Nr. 216. Acest din urmă în răutatea sa recunoscută a la gura cortului, face o mică introducere zicând, că se simte fericit „vaivoda“ lăeților dela „Lupta“, că s'a găsit și o foaie maghiară care să atace persoana ll. Sale dlui C. Burdî. — Deoarece pentru Nr. prezent, n'am avut spațiu destul, promitem a stă puțin de vorbă cu cimpoieșii

Soartea pământenilor dacă coada stelei Halley atinge pământul.

După socoteala învățaților astronomi prin 10—20 Maiu viitor, globul nostru se va întâlni cu coada cometuii Hallei, care acum

FOIȚA „SEVERINULUI“.

Una la două săptămâni.

Bine zice cine zice,
„Când norocul schimbă pasul“
Uite par'că-i „făcătură“
„N'a duc ani ce-aduce ceasul“.

La „Arad“ sfîțesc palate
Pentru literați, poeți,
Cari sau înmulțit ca codru,
După ploaie, de bureți.

„Lupta“-i dă cu „rotativă“.
„Russu“-i face la cununi.
„Bolcaș“, Borgia, să zdrobesc,
„Birăuțiu“ — își rade-n pumni —.

Cei din Blaj plâng și suspină
Cred! Dar una să se știe;
Moartea-i unica dreptate!
Nu cobîți a protecție.

Tot „Saturn“ posomoritul,
Face schimbări repetine.
Ei!!! Dar, românii sperează
În Rege...ntul care vine!.

G. I. S.

Corpus delicti.

— de: Paul Robeux. —

În salonașul căpităniței De Lésy ordonanța îngenunchiază înaintea cuptorului și direge focul. — Pe umeri îi atârână un frac roș de-al căpitanului, ear' mânoacele îi sunt băgate în nește mînusi albe de bumbac.

— Ei, Lefebre — zice M-me de Lésy intrând — întreaga odaie e numai fum. Deschide fereastra. Și mînșile pentru-ce nu țile tragi de pe mîni, când umbli la foc? Unde e M. Loulou?

— E în grădină. Să-l chiem?

— Nu e de lipsă. — Las' mai târziu când vor sosi oaspeții.

M-me de Lésy desface fereastra. Loulou să află în fundul grădinii unde să joacă printre legume. — Domnișorul Loulou e un băețel drăgălaș, de 4 ani în tricou alb, în jurul obrăjorilor aprinși undulează șuvițele părului auriu.

Grădina de zarzavaturi e despărțită prin un gard viu de grădina sublocotenentului Beck.

Sublocotenentul Beck eră necăsătorit și când plecâ în concediu pe câteva zile la Paris, întotdeauna aducea cu sine câte o verișoară... când blondină interesantă, când brunetă bătaoare la ochi, de risetele cărora a-

poi răsună împrejurimea căsii. — După câteva zile apoi dispăreau, ear sublocotenentul Beck să uită pe fereastră — gânditor — după ele...

Lui Loulou i-s'a interzis strict de a intra în grădina acestei căsi cu oaspeții interesanți.

Dar' grădina vecină e un lucru așa de ademenitor... și „verișoarele“ sublocotenentului Beck, erau așa de drăguțe și îl primeau pe Loulou, cel cu părul auriu, atât de încântate.

Și unu-doi, Loulou a și trecut prin o rariște în grădina vecină.

De astă-dată îi suride din fereastra sublocotenentului o verișoară foarte frumoasă cu părul roșiu aprins, îmbrăcată în o haină cu dantele.

— O, Totó! Ce drăguț e! — strigă, când a văzut băețul.

Toto — adecă sublocotenentul Beck — lenevea în odaia vecină. — Poate, că și a-țiștea, răspunsul îi eră numai un mornăit.

Fata cea frumoasă a eșit pe terasă, ca să bineveneteze pe mititelul.

— Bună ziua, domnișoară! — răspunde curtuos Loulou.

— Cum te chiamă puiele?

Loulou îi spune numele.

— Și pe tine?

își face drumul prin văzduh. Acum marele astronom (cetitor de stele) Camille Flammarion publică un interesant studiu în coloanele ziarului „New-York-Herald“, despre acest caz însemnat. Steaua Halley, zărită în Septembrie — zice Flammarion — vine cu o repegiune foarte mare. În Septembrie depărtarea lui de pământ eră de 326 milioane mile engleze, iar acum este de 140 milioane mile, deci cometul în 76 zile a parcurs 1 milion 86 mii de mile (milă=2 klm.) În apropierea soarelui aceasta crește. Până acum direcția cometului este de o potrivă și pământul și și soarele. Din 2 Decembrie începând însă direcția și-a luat-o spre soare, mai târziu însă se va apropia de noi, (adecă de pământ).

În 20 Aprilie 1910 depărtarea cometului va fi de 56 milioane mile și noi îl vom vedea ca luceafăr de dimineață înaintea de răsăritul soarelui. După 20 Aprilie vom vedea cometul ca luceafăr de seară. Se va putea vedea cu ochiu liber. În 18 Mai cometul va trece în fața soarelui fiind la o depărtare de 146.000 mile numai de noi. Deoarece coada comeților de regulă este de 20—35 milioane mile de lungă e foarte cu puțință ca noi să ajungem în coada cometului pentru câteva ore. O atare eventualitate ar însemna o catastrofă pentru globul nostru. Căci dacă cometul cuprinde hidrogen, atunci oamenii se înecă cu toții — se asfixiază (adecă se înădușesc). Dacă conține nitrogen, atunci toată lumea ar deveni grozav cuprinsă de bucurie. O veselie nebună ar cuprinde sângele omului încât bucuria și veselia ar duce la joc animat pe oameni și jucând s'ar prăpădi.

Totul depinde dela conținutul gazos al cometului. Regulă este că atmosfera cometelor e atât de rară ca o negură prin care pământul nostru trece cu iuțimea unui tren fulger. Globul nostru a trecut până acum prin două atmosfere de comeți. La 1816 și 1861. Atunci nu s'a simțit nimic. Că cum

va fi se va vedea. — Spană nu trebuie să cuprindă pe omenime, deorece de multe ori învățații astronomi, au fost prinși cu minciuna. Punem însă cazul că prorocia lor s'ar adeveri, și atunci numai o parte a pământului ar fi osândită prăzii. Dacă însă ne va fi de soarte dat, că așa să ne fie sfârșitul, — apoi azi ori năne dacă mori, nu e tot atâta?

De ale poștii.

Un nou atestat erinent a poliției din Caransebeș. Amintierăm în Nr. trecut al foii noastre despre istimea bravei noastre poliții, și de nou sunem în poziția de a documenta, că nu ne-am înșelat atunci, când am adus elogii corpului polițienesc al orașului nostru. Iată un nou caz, care documentează, că afirmările noastre juste sunt: — Tot în Nr. trecut adușerăm vestea între Nouțăți, că fruntașul din loc: Rada Constantin i-s'au furat nișe oi. Indată după acest furt, dl căpitan-suprem: *Cornel Dragomir*, a pus în mișcare puterile de cari dispune, și nici săptămână nu a trecut, când dl comisar polițienesc *Luputeanu*, care era încredințat cu cercetarea, însoțit de polițistul I. Dănescuera pe urma banditului. A găsit urme, pe cari a ajuns apoi la țintă. Bănuie a fost păcurarul *Ioan Blidariu* din comuna Ruieni, unde dl comisar a mers și făcând perchiziție domiciliară la numitul păcurar a aflat oile furate, și pe lângă acestea a aflat la Blidariu într'o căpiță de fân o întreagă magazină de revolvere. Oile cari aveau la gât clopote, au fost jupuite și carnea lor mâncată deja, clopotele au fost aflate în căpița de fân. A fost prins hoțul și pus la răcoare. Proprietarul oilor după ce și-a văzut turmulița găsită, era la culmea bucuriei, și nu știa îndestul a aduce mulțumite și laude bravei noastre poliții, cu care s'ar putea mândri oricare oraș de rangul I. din patrie; iar cetățenilor Caransebeșeni e o fală.

Un hoț de 11 ani — prins. Băiatul Petru Paius în etate de 11 ani, de loc din Caransebeș, zilele trecute, fagiti fiind dela ai săi, a vagabondat prin satele din jur. Ajuns fiind în comuna Delinești, rupt de foame și obosit, a fost adăpostit peste noapte în cancelaria poștei d'acolo. Copilul dracului peste noapte a furat din cancelarie o sumă de 90 coroane; iar dimineața și-a luat drumul spre casă în căruța de poștă. Pe drum a împărțit banii cu căruțașul Petru Clima. Ajunși la gară hoțomanul voia a-și scoate bilet de tren spre Lugoj. Dlui comisar *Luputeanu* i-a fost suspect misteriosul copil, a pus mâna pe el și interogându-l a aflat despre furtul ce l-a comis. Indată a alergat și după Clima, la care a găsit restul banilor ce-i împărțise cu el, micuțul pungăș. Au fost ambii prinși și puși la sfânta răcoare.

Aviz teatral.

Suntem în plăcuta poziție a aviză publicul din Caransebeș și jur, că *trupa teatrală* sub direcțiunea dlui *Miklosy Gabor* cu începutul lunei Ianuarie își va începe activitatea pe scena teatrului din loc, în sala cea mare a hotelului *Lichtneker*. Trupa eminentului director, deastădată e încorporată din *artiștii cei mai de frunte*, și suntem siguri, că va satisface dorințele publicului iubitor de artă foarte surprinzător. Dl director ne avizează, că e aprovizionat cu *orchestră de primul rang*, care va delectă publicul în pauze, cu ariile, operetele cele mai plăcute. Atât grupa de artiste, cât și de artiști, sunt aleși din cei mai probați și de prima forță, fiind aproape cu toții din nou recrutați.

Între piesele cari vor fi predate în acest sezon. însemnăm următoarele *Operete*: Erdészleány, Tánczos Huszárok, Elvált asszony, Szerencsemalacz, Komédiások, Dollárkirálynő, Hollandi leány, Berta panamája, Kobor Istenek, Don Quijote, Rébus bíró, Jókendű paraszt, Csibészkirály, Koldus gróf, Böregér,

— O, tu scumpule... numele meu e Mireille, — Mireille de Cahise ville, dragă... Toto, vino, privește îngerașul acesta blond.

— Ihi... fu răspunsul lui Toto.

Loulou acum să ridică în vârful picioareșelor. — A văzut în anteușumbră un buchet cu roze admirabile.

— Din grădina asta le-ai cules? — să interesează el.

— O, nu, drăguțule. Le-am adus azi dimineață din Paris. — Așa-i că-s frumoase?

— Și au miros plăcut! — și Loulou își lărgește nările dela năsuțul lui mititel.

— Vrei și tu una, bubi?

Loulou își întinde mâna grăsuță.

— Bucuros, dacă îmi dai!

— Așteaptă, să curăț mai întâi ghimpii... Poftim... Noa și ce să zice acum?

— Mulțumesc, madame.

Moreille bate în palmi de bucurie.

— Îți plac bonboanele... Așteaptă... Totó, adă-mi bonboanele de pe dulapul de noapte. N'auzi Totó?!

— Ce vrei? — întreabă Totó, căscând.

— Bonboanele, mititelului.

— Cărui mititel?

— Micuțului vecin, lui Loulou...

— La naiba!... copilul căpitanului... na frumoasă comedie o să mai fie!

Și sublocotenentul Beck trânteste ușa

furios, ear' Loulou ca un iepuraș trece prin deschizătura gardului.

Într'aceea sosesc și oaspeții M-me de Lésy.

Doamna generalului, contesa de Pontreux, o damă înaltă, uscățivă, maestoașă, intră cu față severă în lăuntru, și făr' de nici o vorbă își ocupă locul principal pe sofă. — M-me Grioli, soția colonelului, pe care soțul ei a plantat-o din vre-o colonie sub clima aceasta, unde biata muiere încontinuu tușește. — Doamna căpitanului Bernard, corectă întru toate, pedantă. — Doamna majorului Bernard, cari în continuu să temea să nu taie din demnitatea soțului ei. — Și în fine viala, drăgălașa, eleganta M-me Amourette, nevăstuța cea nouă, care nu de mult a venit din Paris între ele, aducând culoare și splendoare în societatea aceasta pistriță.

Conversația într'adevr numai atunci a devenit animată, când s'a discutat chestiile de toaletă. — Pe acest teren M-me Amourette eră dătătoare de ton. — A declarat într'un ton, care nu suferă contrazicere, că la primăvară earăși ajung la modă mânecile „puff“, ear' în Paris deja acum să poartă ghetete colorate. — Și ca să dovedească, că întru cât ține pasul cu moda își ridică nițel jiponul de mătășă dantelat, de sub care a-

părū piciorușul încălțat în ciorapi lila de mătășă, și în ghetete de lac de aceeași culoare ca și ciorapii...

Dar' a scos un țipet, căci s'a deschis ușa...

Numai Loulou a intrat... Il salută zgomotos și îi gratulează căpitaniei pentru drăgălașul băețel.

— O, ce roza minunată! — exclamă M-me Amourette, arătând asupra floarei ce ținea băețelul în mână.

— Dela cine ai primit floarea aceea frumoasă, Louloă? — întreabă mamă-sa.

— Dela o damă! răspunde Loulou naiv.

Risete. Ce drăguț e!

— Dela ce damă? — insistă mai departe căpitania, care cu tot prețul voia să arete oaspeților capacitatea băețelului ei.

— Știi, mamă, dela verișoara vecinului Beck, — dela cea nouă, a cărei păr e de tot roșiu...

Liniște... Oaspeții să uită nedumeriți. — Doamna generalului își mușcă buzele și voește să se scoale. — Dar M-me de Lésy o intrevine. — I-a din mânuțele lui Loulou firul de roză, și ținându-l între două degete, departe de ea, ca un lucru uricios, — trece de-alungul odăii și o aruncă în cuptor, între flacări.

Tradusă de:

P. Florianu.

Nagymama etc. *Drame*: Hivatalnok urak. Az asszony. Bánk-bán. Tulsó partról. Ember tragédiája. Stuart Mária. Egy katona története. Császár katonái. A gyermek etc. *Comedii*: Az édes teher. Szerencse fia. A király. Bernáth. Sabinnök elrablása. Mozgófényképek. Kivándorló. Naftalin. Az ordög etc. *Piese populare*: Az ordög mátkája. Két pisztoly. A vándor. Flórika szerelme (Amorul Floricei), Rokolyás bíró. Ordög bibliája. Csikós. Kintornás család. Piros bugyelláris. Toloncz. etc. *Farse, vodevile cu cântece*: Smokk család. Madár Matyi. Jó angyal. Lili. Smólen Tóni. Egy kis trafikusk leány. Vigéczek. Ludas Matyi etc. etc.

Abonamentul pentru 12 reprezentațiuni: loc I, 20 cor.; loc II, 16 cor.; loc III, 12 cor.; loc de stat 8 cor.; pentru studenți și copii: 6 cor. și au a se face la secretarul teatrului: *Miklósy Gyula*, care e încredințat totodată și cu încassarea taxelor.

Pentru spriginul on. public, a cărei dorință și pentru câștigarea mulțumitei lui în toate privințele semnează cu stimă:

Miklósy Gábor,
director de teatru al cercului II
din părțile răsăritene a țării.

ȘTIRI DIN TOATĂ LUMEA.

† **Leopold al II-lea regele Belgiei a murit.** Se vestește din Bruxela, că în 11 Dec. n., regele Belgiei a răposat. Indată după moartea lui, bubuitul tunurilor a anunțat suirea pe tron al noului rege. Noul rege al Belgiei se numește *Albert* și e fiul cel mai mare al răposatului.

Războiul Ruso-Japonez-Chinez se încurcă. Cu toate desmințirile oficiale, teama Rusiei de un nou războiu cu Japonia ia proporții serioase. Apare acest lucru și din împrejurarea, că Dumineca trecută consiliul de ministri dela Petersburg s'a ocupat numai cu stările din extremul orient și ca hotărâre a desbaterilor, generalul Kleiger a fost trimis în Asia-de-Ost ca să studieze acolo starea spiritelor și să facă un raport amănunțit guvernului rus. Conform unor știri mai nouă starea spiritelor în Mandșuria nu e de loc favorabilă Rusiei, cu atât mai favorabilă e însă pentru Japonia, care zi de zi cucerește teren atât în putere cât și moral și își fortifică tot mai mult granițele dinspre Rusia, așa, că în Mandjuria lumea așteaptă deja izbucnirea războiului. Se crede, că încă înainte de ce s'ar sfârși edificarea căii ferate Amur și a noiei flotile rusești, Japonia va da o lovitură zdravănă Rusiei.

Un omor în Berlin. În zilele trecute s'a aflat cadavrul unei fete Arnholz Augusta. Femeea aceasta eră o stricată în Berlin și se vede, că avea legături cu cei mai mari bandiți și criminali. În noaptea de 28 Nov. ea a intrat într'o ceainărie supterană din Berlin, unde a fost atacată de mai mulți bărbați, cari au lovit-o mai întâi cu bastoanele, pe urmă au sugrumat-o și au tăiat-o în bucăți. Se vede, că fata asta nenorocită cunoștea vr'o crimă a ucigașilor ei, care au hotărât să o curețe, pentru a nu fi dați pe mâna poliției. Cazuri de acestea sunt foarte dese în Germania. Cu toate acestea foile nemțești scriu, că poporul nostru e răzbunător și bătauș și ce mai știu eu ce mai scriu nemții dracului despre noi. Nu văd bârna din ochii lor, ai dracului Nemți.

Nihilisti fugi din temniță. Din temnița deținuților pitici din Lodz doi nihilisti ucișând pe vizitorii lor, li-au îmbrăcat uniforma și astfel raveliști au trecut granița austriacă. Autoritățile austriace i-au deținut.

Invenție noă. Doi francezi au izbutit să construiască u aparat, cu ajutorul căruia poți vedea la doărtare câteva kilometre persoana cu care vorbești la telefon.

Cook prins cu minciuna. Am dat la timpul său amănunte despre fuga doctorului Cook din New-York, care a trebuit să se refugieze dinainte publicului amenințător din cauza tragerii sale pe sfoară cu descoperirea polului nordic. D data aceasta Ziarul „Times“ din New-Yrk face descoperiri senzaționale asupra înelătoriei lui Cook. Cook, zice numitul ziar, este un înșelător dintre cei mai ticăloși. E legătură cu doi complici ai săi el a inventat istorisirea romantică, cu călătoria sa la polul nordic, care de fapt s'a făcut la masa descris. Cei doi prieteni ai lui Cook sunt căitanul Loose și agentul de asigurări Dunkle, cari sunt hotărâți să publice în foaia „Times“ toate actele referitoare la această păcăleală. Amândoi spun, că au falsificat „observări nautice și astronomice, pe care în urmă e-au vândut lui Cook. Motivul acestor declarații este, că Cook nu le-a plătit din cei 4060 de dolari, câți le promisese, decât o parte neînsemnată. Ce bucurie pe bietul Peary, care într'adevăr și-a mâncat zilele printre ghețarii Nordului, și pe care ovreul Cook eră cât pe aci să-l detroneze de pe pedestalul meritelor sale.

Faimosul templu al Atenei. Se anunță din Girgenti, că cu ocazia săpăturilor făcute acolo pentru instalarea unui rezervoar de apă, s'a dat peste fundamentul unui templu antic. Se crede, că acesta ar fi faimosul templu al Atenei, pe care de atâta vreme îl caută arhiologii. Săpăturile continuă sub conducerea profesorului Salinas, directorul muzeului din Palermo.

ECONOMIE.

Cum se îngrașă porcii. Eată o întrebare, al cărui răspuns este de mare folos pentru economii nostri. Este știut, că porcii se îngrașe cu cucuruz, cu lături grase etc. Aceasta merge însă cam încet. Dacă e vorba să-i îngrașăm iute, ceea-ce e și de folos, apoi să se deie porcilor în mâncare și câte o lingură bună de cărbuni pisați cu făină. Astfel porcul ce ar avea să se îngrașe în timp de 6 săptămâni, se îngrașe în 3 săptămâni. Cărbunii în mâncare îi vin tare bine și rânza îi rășnește ce mănă cu mult mai ușor. Cerce aceasta ori-cine și va vedea că-i bine așa.

Transplantarea arborilor. Adesea avem trebuință a transplantă arbori din locul de unde au crescut într'alt loc unde voim. Această lucrare se poate face mult mai ușor, decât a luă arborele cu tot pământul cât se ține de el.

Se cunoaște un mijloc foarte simplu și ușor, care poate fi întrebuițat de oricine. Prin acest mijloc se pot transplantă arbori de 15—20 ani cu succes sigur.

Pentru arborii prea groși, se va face o pregătire de luare cu un an înainte. Se sapă de jur-împrejurul arborelui aproape la un metru sau doi de trunchiu (după grosime)

un șanț de un metru sau mai puțin de adânc. Apoi se taie toate rădăcinile, câte se vor vedea în șanț după scoaterea pământului afară. Sfârșindu-se această lucrare, se umple la loc șanțul cu pământ.

Intr'un an se vor formă o mulțime de rădăcini nouă la extremitățile (vârfurile) rădăcinilor tăiate.

La transplantare, este de-ajuns a desfundă șanțul cu băgare de samă, ca să nu se taie rădăcinile nouă. Cu ceva ascuțit, se curăță pământul dintre rădăcini: apoi se transpoartă arborele la groapa anume pregătită.

Să se aibă grije, că pământul din jurul groapei să fie cât se poate mai mărunt spre a pătrunde printre toate rădăcinile, atunci când arborele este așezat definitiv.

Pentru-ca vânturile să nu-l miște din loc, este necesar a-i pune proptele din toate părțile.

Această lucrare (transplantarea) s'ar părea la început anevoioasă, de fapt însă e foarte simplă.

Dacă anul este secetos, arborele va fi udat.

Plantațiunile pentru a reuși bine, trebuie să se facă toamna.

NOUȚĂȚI.

KĂLINDAR SĂPTĂMĂNAL.

Anul 1909. Luna Decembrie (Brumar) are 31 zile.

Zilele	Calendarul vechiu	Calendarul nou
Dum.	13 M. Axentie	26 † Stefan M.
Luni	14 M. Firs	27 E. Ioan
Mărti	15 M. Eleuter	28 Copii nev.
Merc.	16 Pr. Agen	29 Ep. Toma
Joi	17 Pr. Daniil	30 David
Vin.	18 M. Sebast.	31 Silvestru
Săm.	19 M. Bonifaciu	1 Ianuar 1910

Dum. înaintea Nașt. D. ev. Mat. c. 1, gl. 6 v. 9.
„Cartea neamului lui Isus Christos“

Știre personală. II. Sa dl conzilier aul. și deput. dietal Constantin Burdia, de săptămâna trecută se află la Budapesta, spre a lua parte la deschiderea parlamentului și a fi prezent la frământările crizei politice. — Acasă se va întoarce posibil în 27 l. c.

Invitare. „Societatea filantropică“, a femeilor catolice din Caransebeș, invită cu tot respectul la „reprezentațiunea filantropică“, ce se va arangia a doua zi de Crăciunul rom.-cat. (în 25 Decembrie n. 1909) în sala hotelului Lichtneckert, în favorul casei societății. După reprezentațiune urmează dans. Inceputul la 8 ore seara. — Prețul de intrare: locul I 2 coroane; locul II 1.60 cor. loc de stat 1 coroană.

Dați obolul vostru pentru cei săraci, că lui Dumnezeu dați! Societatea filantr. „Elöre“ din Caransebeș, din cauze neprevăzute, nu a putut aranjă obicinuita serbare, de sărbătorile Crăciunului rom.-catolic, în favorul copiilor săraci. Ni-se spune acum, că susnumita societate, cu toate că nu a putut aranjă obicinuita serbare anul acesta, al cărei venit ar fi fost îmbrăcarea copiilor lipsiți de mijloace și acelor orfani, fără deosebire de naționalitate sau religione, totuși va prevedea cu cele trebuincioase pe bieții băieți, cu ocaziunea sărbătorilor Crăciunului gr.-ort. rom., fără însă de a aranjă vre-o serbare în privința asta. De aceea, pe calea

aceasta e rugat on. public din loc și jur, a da sprijinul său material susnumitei societăți pe cale privată, ca aceasta să-și poată împlini mărețul scop și a veni în ajutorul celor mizeri. Ofertele benevole sunt a se trimite pe adresa dlui cassar al societății *Gutschmid Lajos* în Caransebeș.

Oficiant dispărut. Dl Tilmán Aladár, oficiant la oficiul de dare din Caransebeș, de mai multe zile a dispărut fără urme, pe când se întorcea cu trenul accelerat dela Lugoș spre Caransebeș.

Serată cu tombolă. Domnii hotelieri *Lichtneckert*, și acum ca și în trecut, vor aranja în presara de Sân-Vasâiu, (Anul-Nou rom.-cat.) o serată dansată cu tombolă (*Szilveszter estély*), la care se invită și pe această cale onor. public din loc și jur cu tot respectul. — Suntem de părerea, că cași întotdeauna on. public va lua parte cu plăcere și în masse la această serată, care va fi încopciată cu multe surprize plăcute. Să nu se uite și aceea, că firma *Lichtneckert* e ospătăria de primul rang în orașul nostru, și on. public va fi servit cu cele mai gustoase mâncări și beuturi veritabile. Recomandăm din parte-ne on. public românesc a participa la această serată plăcută.

Subvențiune. „Camera comercială și ind.“, din Timișoara, pentru anul viitor a designat următoarele ajutoare unelor școli de meseriași din comitatul nostru: Caransebeșul cu 300, Lugoșul cu 150, Oravița 250 și 200, Reșița și Orșova cu câte 200, Oravița-rom. cu 100 coroane. Pentru stipendii preliminate suma de 3500 coroane.

Direcțiunea de poștă și telegraf ne trimite spre publicare un aviz adresat publicului din prilejul circulației mari de pachete, ce se expediază de obicei în preajma sărbătorilor de Crăciun și Anul-Nou. Publicul este făcut atent să nu împacheteze bani, juvaere în același pachet cu alte obiecte. Pentru împachetare să se folosească cutii de lemn, corfe împletite, pânză ordinară sau hârtie tare. Este mai ales de dorit, ca numele trimițătorului, locuința sa împreună cu adresa primitorului să fie scrise legibil pe o hârtie separată așezată în interiorul pachetului, ca în caz când adresa de afară s'ar rupe ori nu s'ar putea ceti, pachetul totuși să poată fi imanuat după deschiderea lui făcută sub controlă.

Vacă turbată. Înainte de asta cu 6 săptămâni, vaca frunțașului Iofa Dolna din Caransebeș, a fost mușcată de un câine turbat. Zilele trecute, urmările turbării începuseră să se arate la vacă. La porunca autorităților polițienești vaca a fost pușcată. Bietul om s'a ales cu o pagubă destul de mare, pe lângă asta a fost zgăriat la mână de dinții vacii, așa, că atât el, cât și toată familia vor fi trimiși la spitalul Pasteur din Budapesta, deoarece e în pericol de a turba cu toții.

† **Gerasim Domide.** În 16 l. c. am primit știrea din Bistrița, că protopopul gr. cat. român, Gerasim Domide, numit acum de curând vicar foraneu la Năsăud, a decedat în Domnul, în etate de 53 ani. În mormântarea i-s'a făcut Sâmbătă, în 18 l. c., cu mare asistență.

Marele naționalist. Cetitorii noștri cunosc istoria avocatului din Nagyvárad, G. Roxin mare naționalist, și cumnatul depu-

tatului *Popovici* dela Lugoș e acuzat, că ar fi sustras un cambiu de vi-o câteva mii de coroane. Afacerea aceasta fiind în instrucțiune terminată, acum a ajuns înaintea senatului de acuzare. Prevenii nu s'au prezentat în persoană, ci și-au trimis numai advocații. Avocatul lui Roxin, Dr. Paul Fráter cere senatului punerea pe picior liber a clientului său, oferind în schimb bani gata 50,000 de coroane. Pertratarea înaintea acestui for, e în curgere. Htărărea ce să va aduce o vom încunoștină cetitorilor noștri numai în numărul viitor.

Ca pe vremea poteilor de haiduci am ajuns în acest veac, în care civilizația e în toiul ei, și totuși crimele și banditismul e la ordinea zilei. — Ni se scrie din Baia (cercul Bozoviciului), că luni în 13 l. c., seara la 9 ore, un criminal îndrăzneț, a cărui urme deocamdată sunt pierdute, a pușcat de-afară pe fereastră în comerciantul *Ioan Cenda*, care în urma glonțului primit, a picat mort la pământ. Jandarmăria urmărește pe criminal și se crede, că în curând va pune mâna pe el. Se dă cu socoteala, că pe bravul comerciant *Cenda*, l-ar fi pușcat vre-un datorăș, ca să scape de ai plăti datoria.

Taxele de telefon și telegraf dintre Ungaria și România s'a mai redus: taxa de cuvânt va fi de acum înainte în loc de 12 și jum. numai zece bani.

O poteră de haiduci prinsă. Cu ani de zile s'a întâmplat, într'un sat nu departe de Nagyvárad, un furt cutezător. Noaptea târziu, au intrat patru bandiți cu fețele negrite și înarmați până în dinți, în casa lui Kis — un bogătan din sat — l'au legat cu totii căsenii și l-au amenințat, că la moment îl pușcă, de nu va trada locul unde sunt ascunși banii. El sârmanul spăriat, a descoperit unde își ținea banii, iar bandiții au furat aproape un jumătate de milion. Au trecut mulți ani de atunci fără să se fi putut da de urma hoților. În săptămânile trecute bătrânul Kiss se îmbolnăvi greu și când fu aproape de moarte făcu o mărturisire senzațională. — „Familia Lakatos m'a omorât“ zise bătrânul, aceasta destăinuire a îngrozit pe aparținătorii familiei; dar de frică, ca să nu-i omoare, nu au cutezat a-i trada. Pe încetul însă, vestea s'a lățit, și după moartea lui Kiss a aflat de acesta și jandarmăria. În zilele trecute sosi pe adresa lui Lakatos o epistolă din America. Jandarmii îndată ce epistola s'a înmanuat, au intrat în casă și căutând au aflat epistola. Aceasta tradă tot lucrul. O scrie un fecior de-a lui Lakatos și între altele zicea: „că bătrânul Kiss a murit, e foarte bine, cel puțin acum nu avem să ne temem, că vom fi tradați. Aveți însă grije și nu cheltuiți prea mult să nu fie bătător la ochi. Mai bine ar fi, să veniți aici în America, cel puțin ați fi liniștiți cu toții“. Jandarmii i-au pus numai dncât în lanțuri și i-au transportat în închisoarea din Nagyvárad, unde au fost deținuți.

Soldat rănit de cătră un căpitan. Sâmbătă noaptea în 11 l. c. soldatul Iosif Fodor din capitală, turmentat de beură s'a întâlnit pe stradă cu căpitanul Sebastian Brândușa, pe care nu l-a salutat, după cum e regulamentul ostășesc, la ce căpitanul voiă să-l înfrunte. Soldatul drept orice răspuns își scoate baioneta. Căpitanul văzându-se a-

menințat, scoase sabia și îl lovi pe soldat în cap, nimerindu-l destul de grav, astfel că soldatul căzu la pământ. A venit numai decât ambulanța și l-a ridicat pe soldatul Fodor, iar dl căpitan a făcut raport comandai pieții și superiorilor sei.

Păziți-vă de agenți înșelători. Mai săptămâna trecută în cercul Élesd, doi taiefugă cutreerară aproape toate comunele aparținând acestui cerc, vânzând țaranilor neștiutori: lozuri deja vechi și trase la sorți. Afacerile le-au mers bine, fiind-că până-ce jandarmăria a dat de ei au vândut mai multe sute, și încă cu un preț mare, adecă 2 cor. pe bucată. Cei doi nemernici au fost arestați.

Crimă. Stamoilă Trăilă din Comoriște, întruna din zilele trecute întorcându-se acasă beat. Sora sa vitrigă Măria Bottoș, l-a luat la sfadă. Stamoilă infuriat a pus mâna pe topor și cu lovituri puternice și-a ucis sora. Jandarmii au arestat pe criminal.

Pădurar atacat. Pădurarul Petru Serafin din Dalboșeți, întruna din zilele trecute a prins pe Ștefan Andreiu și pe soția acestuia la furat de lemne. Credinciosul pădurar i-a fugărit, ei dar hoțomana păreche, l-au păzit și l-au atacat pe neștiute, luându-i cu o cale și pușca. S'a făcut arătare la jandarmi, cari desigur le va lua pofta hoțomanilor de a mai ataca pe cineva în viață.

Iarăși urmările beției. Soldatul român Nicolae Onuțian din Santăul-Tășnadului (Sălaj) după ce se îmbătase prin cele birturi, a mai intrat și într'o tavernă din Kőbánya, unde și-a scos pada și a început să spargă lămpi și oglinzi, cerând să i-se aducă beutură. A fost chemat un polițist, ca să-l aresteze, pe care însă viteazul Onuțianu l-a lovit cu spada în cap. Polițistul a răspuns cu trei gloanțe de revolver, cari l-au omorât pe loc pe Onuțianu.

Injunghiat. Se vestește din Botinești, că feciorul Simion Iorgovan s'a luat la bătaie — desigur pentru drăguță — cu Ioan Ștefănescu pe care l'a străpuns cu cuțitul ce-l avea la sine. Ștefănescu după un chin de 40 minute a răposat. Pe viteazul bătaș Iorgovan l'au dus jandarmii la odihnă.

Milionul dela Baja. În vestitul proces al câștigului de un milion subtras de funcționarii de bancă din Baja, s'a judecat zilele trecute în mod definitiv. Curia confirmând sentința tribunalului prin care este condamnat prim-comptabilul ovreul Wagner la 2 ani și jumătate temniță.

Oficiant necredincios. Bielek János din Tomești, a fost încredințat cu manipularea oficiului de poștă deacolo, în tot timpul susnumitul „domnișor“, a șterpelit banii din mai multe scrisori. A fost prins și s'a constatat, că a păgubit comuna și pe diferiți indivizi cu suma de 3—4000 cor. Coconașul a fost deținut; iar stăpânul său Losch, care avea asupra sa răspunderea, va trebui să plătească sumulița. Cercetarea e încă în curgere.

Moarte de om din cauza beției. În săptămâna trecută în comuna Ruseu, din apropierea Devei a fost alegere de primar căreia i-a urmat un aldămaș beut la crișma din sat. Aici încălzindu-se oamenii, Petru Boga și Dimitrianu Petru, doi contrari, luându-să la sfadă, ambii au pus mâna pe câte un par. Boga a fost mai viteaz, căci a străpuns pe bietul Dimitrianu, care a rămas mort pe loc. Criminalul a fost înaintat judecătorei în drept.

O mare furătură. Asociațiunea „Takarékosság“, a cărei tovarăși sunt în cea mai mare parte împiegații dela căile ferate, a suferit o mare pagubă. Directorul ei, care e un controlor al căilor ferate ungare, după-ce a băgat pe nedreptul la buzunar mai bine de 60,000 coroane a luat-o la sănătoasa.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut: **Credința și morala creștinească „Catechism“**, carte de religie pentru elevii școalelor populare de dl preot D. Voniga, cuprinzând trei capitluri principale: I, *Despre credința creștinească*; II, *Despre iubirea creștinească*; III, *Speranța creștinească*. Manualul se extinde pe aproape 6 coale de tipar (91 pagini). Prețul unui exemplar: 40 fileri. Apariția „Catechismului“ dlui Voniga, a umplut un gol simțitor în sinul școalelor populare, și nu putem îndesul recomanda d-lor învățători, a introduce în școalele lor acest manual prețios de învățământ, luând în considerație și aceea, că manualul e aprobat de Venerabilul Conzistor din Arad. — Se capătă la toate librăriile, îndeosebi la librăria Ciurcu din Brassó.

*

A apărut: No. 541 din „Biblioteca pentru toți“, care cuprinde: comedia lui Nicolae Gogol: „Revizorul“, în traducerea dlui Alexandrescu-Dorna. Revizorul lui Gogol e o lucrare a cărei cetire e folositoare tuturor claselor intelectuale, ca și tineretului școlar și publicarea ei în „Biblioteca pentru toți“, într-o traducere din care nu s'a lăsat afară nici un cuvânt aproape și a fost pe cât cu puțință adaptată în întregime limbii românești, va fi primită de sigur, cu tot interesul ce i-se cuvine. De vânzare la toate librăriile din țară, și costă 30 bani. Catalogul acestei „Biblioteca pentru toți“ a se cere la Librăria Leon Alcalay la București.

4636. număr kig. 1909.

Arlejtési hirdetemény.

Karánsebes r. t. város polgármestere részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a városi nyilvánosági jelleggel felruházott kórház részére 1910. évi jan. hó 1-étől 1910. évi december hó 31-ig terjedő időre szükséges élelmezés árlejtés útján a legkedvezőbb és elfogadható ajánlattevőnek fog átadatni.

Felhivatnak ugyanazért mindazok, kik az élelmezés szállítására igényt tartanak, írásbeli ajánlatukat és pedig egy adag marhahusleves (3 dc.) egy adag főzelék (5 dc.) marhahus feltétellel (150 gr.) egy adag sült (csirke, borju vagy sertés 100 gr.) egy adag becsinált (3 dc. leves és 150 gr. hus,

csirke vagy brju) és egy adag főtt tészta (100 gr. sulyra számítva, mely egység árban óhajtják szállítani és minő feltétellel mellett?

Az ajánlatokat legkésőbb f. évi december hó 28-ik napjáig hozzám beadandók.

Figyelmeztének egyben ajánlattevők, miszerint nyári hónapokban az átlagos beteglétszám hét, míg ellenben a téli hónapokban husz.

Karánsebes, 1909. december 18.

Basius, polgármester h.

Magyar Királyi Államvasutak Igazgatóság.

340544/F. II.

Menetrend módosítás a kőrös-belovár-verőcze-viroviticai vonalon

A kőrös-beovár-verőcze-viroviticai vonalon a klosta-virjai vonal megnyitásával egyidejűleg a lövetkező menetrend módosítások lépnek detbe:

A Verőcze-Viroviticáról reggel 4 óra 25 perczkor induló és Belovárig közlekedő, továbbá a Belovárról reggel 6 órakor induló és Kőrösig közlekedő vegyes vonatok megszüntetnek Helyettük, Verőcze-Viroviticától Kőrösig egy új vegyesvonal helyeztetik forgalomba, mely Verőcze-Viroviticáról a déli vasutnak Barcsról érkező személyvonatához csatlakozólag éjjel 3 óra 15 perczkor indul és Kőrösre délelőtt 8 óra 15 perczkor érkezik, hol csatlakozik a Zágráb és Budapest felé közlekedő személyvonatokhoz.

A Belovártól Verőcze-Viroviticáig közlekedő és Belovárról reggel 5 óra 30 perczkor induló vegyesvonal Belovárról korábban, az az reggel 5 óra 21 perczkor indul.

A Kőrösről jelenleg 6 óra 15 perczkor induló és Belovárra reggel 8 óra 10 perczkor érkező vegyesvonal, Kőrösről reggel 5 óra 55 perczkor fog indulni és Belovárra 7 óra 48 perczkor fog érkezni.

A Verőcze-Viroviticáról délelőtt 9 óra 5 perczkor induló személyvonal jelenlegi tartózkodása Klostaron 5 percre emeltetik fel.

Budapest, 1909. november hó 30-án.

A forgalmi főosztály igazgatója:

Kotányi.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magyar Királyi Államvasutak.

354063/909 szám.

Menetrend módosítás a Zágráb-sziszek-bródi és Sunja-doberlini vonalon.

Folyó évi december hó 15-től kezdve a Zágráb máv.—sziszek—bródi vonalon köz-

lekedő, Zágráb mav.-ról délelőtt 11 óra 30 perckor induló vegyes és az onnan éjjel 1 órakor induló személyszállító tehervonatok, továbbá a Zágráb máv.-ra jelenleg délután 5 óra 50 perckor érkező vegyes- és az oda éjjel 11 óra 27 perckor érkező személyszállító tehervonatok Zágráb déli vasutról fognak indulni, illetve Zágráb déli vasutra fognak érkezni.

E vonatok indulása és érkezése Zágráb déli vasuton ugyanaz marad, mint jelenleg Zágráb máv.-on, kivéve a Zágráb máv.-ra Sunjáról éjjel 11 óra 27 perckor érkező személyszállító tehervonatot, mely Zágráb déli vasutra éjjel 11 óra 7 perckor fog érkezni és Sunjáról is korábban, azaz este 8 óra 20 perckor fog indulni. E vonatokhoz Zágráb máv. és Zágráb déli vasut közt összekötő személyszállító vonatok fognak forgalomba helyezettetni, melyek által a jelenlegi csatlakozások Zágráb máv.-on ezután is fentartatik.

Ugyancsak az említett időpontból kezdve a Zágráb máv.-ról jelenleg este 9 óra 30 perckor induló személyvonal korábban, azaz este 9 óra 15 perckor fog indulni, Bródba pedig éjjel 3 óra 9 perckor fog érkezni Bosznabródba azonban úgy fog érkezni mint jelenleg.

A sunja—doberlini vonalon közlekedő Doberlinből jelenleg este 6 óra 32 perckor induló és Sunjára 8 óra 10 perckor érkező vegyesvonal pedig Doberlinből este 6 óra 29 perckor fog indulni és Sunjára este 8 óra 2 perckor fog érkezni.

Budapest, 1909. december 7-én.

Igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

„MEHADIA“

Cassă de păstrare pe acții în Mehadia.

Acoardă împrumuturi hipotecare replătibile în 10, 15, 20 ani în rate semestrale; împrumuturi cambiale cu acoperire hipotecară, escontează cambii cu 3, eventual cu 2 subscrieri, pe timp de 3 până la 6 luni, acoardă împrumuturi (anticipatiuni) pe amanețe și pe efecte. Primește

depuneri

spre fructificare

pentru cari solvește 6% interese. Interesele neridicate se adaug 6 în 6 luni, anume la 1 Ianuarie și 1 Iulie a fie-cărui an la capital și se fructifică mai departe. Darea pentru interesele de depuneri o solvește institutul. Depuneri se pot face și prin poștă, având a se indica adresa exactă a deponentului. Rezolvarea urmează cu întoarcerea poștei. Abziceri și ridicări încă se pot face prin poștă.

Direcțiunea.

ILUMINAȚIE ELECTRICĂ CU STABILIMENT

pentru castele, edificii economice, fabrici, otele după propriul sistem.

Se poate combina cu apaduct și mașini agronomice.

Multe referințe de primul rang.

Indrumări și prospecte dă

SINGER F. și R.

antreprisă de inginerie și electrotehnică

Budapest, V. Kálmán-utca 15.

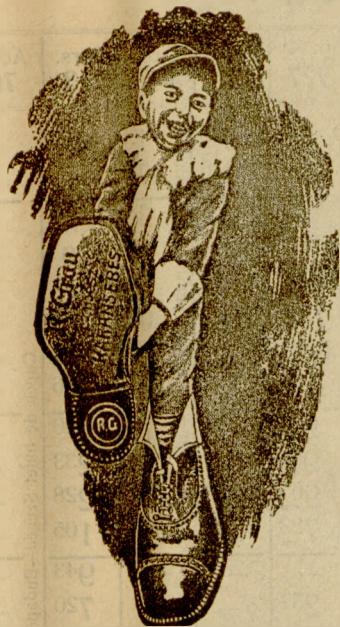
TELEFON 63—01.

Cine dorește a fi foarte bine și cu zel servit acela meargă la
R. GRAU și FIUL CARANSEBES

Telefon 47.

păpucar.
(la cizma roșie)

Telefon 47.

Pentru-că numai aici e asortimentul și depositul cel mai mare în ghete de o eleganță, fason și durabilitate extraordinară.

Să fac după măsură și din pielea cea mai fină, procurată numai din Budapesta și Viena, ghetele cele mai fine și moderne.

Reparaturi să efeptuesc grabnic și ieftin.

Să tâlpuesc ghete:

pentru domni cu . . . 2 cor. 60 fil.
„ dame „ . . . 2 „ 20 „

Dr. AUREL IORGA

medic

aduce la cunoștința p. t. public, că și-a mutat locuința din strada bisericii în strada principală, (piaț, fost casa „Posta“).

SANATORUL
soc. pe acții a doctorului
Wettenstein.

In sanatorul pentru ofticosi

de pe inzula Margareta (lângă Pomáz comitatul Pestei) și în institutul de ordinațiune pentru bolnavi de piept din Budapesta, VI. Bulyovszky-utca Nr. 5, — bolnavii de piept, plumâni, oftică și alte morburi de acest fel, se folosesc cu medicamentul aflat de dr. Wettenstein József și cu modul său de cură. Serul lui dr. Wettenstein e unicul care nimicește din intestinele morbosului baccilele numite Koch, fără ca să vateme câtuși de puțin organismul.

Fabrica de țiglă și cărămidă, cu abur a orașului Caransebeș.

Recomandă onoratului public fabricațiunea sa de prima calitate pe lângă cele mai avantajoase prețuri.

Calitate exemplară
= de primul rang =
precum:

cărămidă de mașină, cărămidă pentru zidit preșuită (keramit), pentru boltituri. Țiglă mică de mână, țigle presuite cu mașina, țigle pentru coama caselor, țigle crestate francheze și țigle catranizate.

Modalități de solvire avantajoase și după învoiala =

Roagă sprijinul on. public
MILINYI ROBERT,
directorul țiglăriei orașului.

TIPOGRAFIA LUI JACOBOVITS
din Karánsebes primește spre efeptuire:

totfelul de tipărituri bătătoare în arta tipografică.

„AGRICOLA“, KOLOZSVÁR

expedează prima calitate:

Moderne aranjamente de moară. — Motoare, sistem „Diesel“ și mașini moderne cu abur. Motoară de îmblătit cu benzin. Mașini agricole. Uleu brut, pentru mânărea motoarelor. Deosebite calități de cărbuni de piatră (koks, cărbuni de lemn).

Uleuri de uns mașinile. Benzin. Curele pentru transmisiuni. Seminte de sămănat de prima calitate.

Trimiterea de experți fără spese. Specificare de spese gratuit. Legături escelente. Prețuri foarte eftine și în rate.

Cel mai frumos dar de Crăciun pentru economia casei e mașina de cusut PFAFF, care cu considerare la întrebuintărea ei multilaterală, corespunde tuturor recerințelor.

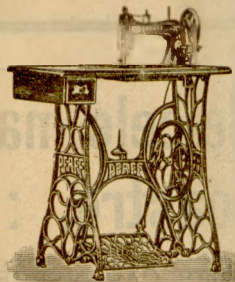
Mașinele de cusut PFAFF

să construesc și livrează în deosebite soiuri și stil de mobile dela executarea cea mai simplă până la cea mai fină și servesc de adevărată decorație a fiecărei locuințe.

Pentru brodăria artistică mașinele de cusut PFAFF sunt admirabil folositoare.

Singurul depozit la:

Adalbert Blaschek în Caransebeș.

Mersul trenurilor reg. Ungare

va'abil din 1 Octombrie 1909.

Budapesta—Timișoara—Lugoj—Caransebeș—Orșova—Verciorova și înapoi															
Pers. 712	Accel. 708	Pers. 714	Accel. 704	Pers. 728	Pers. 710	Expr. 702	Numele stațiunilor:	Expr. c/701	Pers. 163/709	Pers. 727	Pers. 715	Accel. 3/703	Pers. 713	Accel. 707	
830	940	1205	240	735	805	1130	pl. Budapesta (gara de apus)	sos.	1250	715	725	1040	125	405	635
604	251	857	822		526	434	sos. Timișoara-Iosefin	pl.	801	945	436	750		117	
1145	702		1145		925		sos. Bazias (189)	pl.		428		Pers. 741	328	pers. 955	
1100		1100	1100		738		" Arad (156)	"		709		I-III 520	615	739	
1008	450	p. I-III 740	1008		1001		" Băile Buzias (166)	"		515	Pers. 1007	1001	I-III 346		
pers. 744	1118		513	pers. 742	520		pl. Băile Buzias (166)	sos.		1008	I-III	236	702		
I-III 1217	955	955	428	742	328		" Bazias (189)	"		1145	1100	1100	356		
	1217	1217	448	I-III 615	615		" Arad (156)	"		1100					
635		301	831	540	755	440	pl. Timișoara-Iosefin	sos.	755	734	912	641	734	1240	
642		308	837	547	802		sos. Timișoara-Fabric	pl.		727	906	634	728	1233	
647		312	838	550	805		pl. Lugoj (193)	sos.		725	905	633	727	1228	
838		434	938	728	922	541	sos. Băile Buzias (193)	pl.	646	610	723	505	621	1105	
		842			138		" Ilia (Marosillye 193)	"						943	
		805		107	107		pl. Lugoj (193)	sos.						720	
846		442	943	745	933	543	sos. Karánsebes (175)	pl.	644	559	713	459	611	1052	
956		546	1027	848	1043	627	pl. Ujkaránsebes boctăria 55	sos.	602	459	615	400	528	950	
		557	1037		1116	633	" Herkulesfürdő (Băile Herc.)	pl.	556	452			522	930	
		605			1124		sos. Orșova	sos.		443				923	
		830	1238		146	829	pl. Verciorova	pl.	345	220			324	644	
		858	104		217	854		sos.	315	140			255	605	
			115		256	859			255	1249			221		
			124		305	907			245	1240			213		

Caransebeș—Hațeg și înapoi.

Amestecat 6412	Amestecat 6414	Per. și am. 6416	Numele stațiunilor	Amestecat 6411	Amestecat 6413	Amestecat 6415
	1015	940	pl. Bpesta gara-apus	635	715	
	755	301	pl. Timișoara-Iosefin (172)	1240	734	
	605	140	pl. Orșova (172)	217	858	
	1122	610	pl. Karánsebes (172)	730	418	
			Karansebes-cazarm.	723	411	
	1135	623	Karansebes-fabr.-țigl.	718	406	
	1148	636	Jász	702	350	
	1156	644	Obrezsa	656	344	
	1208	656	Glimboca	645	332	
	1235	726	Nándorhegy	630	316	
	1247	738	Csirésa	605	256	
	101	757	Ruszkab.—Voiszlova	554	244	
	114	810	Márga	533	226	sosește
408	150	824	Bouczár	521	214	905
458	239	sosește	Bukova		101	817
552	333		Zajkány		1207	723
615	406		Várhely		1141	657
629	420		Nagypestény		1102	623
635	428		Kernyesd		1054	616
644	438		Poklisa		1043	606
706	501		Hátszeg		1018	544
715	510		sos. Váralja (159)		958	528
1035	820		sos Piski (159)		610	402
1006	755		sos Petrozsény (159)		715	1036

Cupeuri directe, cari nu se schimbă sunt următoarele:

Budapesta gara-apus—Báziás cl. I—III.
Din Budapesta pleacă la 805 seara. || Din Báziás pleacă la 428 d. am. cl. I—III.

Budapesta gara-apus — Orșova cl. I—II.
Din Budapesta pleacă la 1015 noaptea.

Cupeuri de durmit:

între: Budapesta—Báziás.

Din Budapesta pleacă la 1015 noaptea.

Din Báziás pleacă la 428 d. am.

Intre Budapesta—București:

Din Budapesta nyug. p. u. pleacă la 240 d. am

Din București pleacă la 555 d. am.

Cupeuri restaurante se adaugă între:

Budapesta gara-apus și între Karansebeș, daici pleacă la 528 dimineața. || Din Budapesta pl. la 240 după amez.

Explicarea semnelor: Timpul de noapte se socotește dela orele 600 până la orele 559 min. Minutele ce sunt cu linie din jos. de exem. 00 înseamnă orele de noapte.

ANUNCIURI se primesc în toate zilele cu prețurile cele mai moderate la administrația foii noastre. ::